

Ina Marešová

Tělo a tělesnost ve službách socialistického realismu

Abstrakt

Diplomová práce si jako předmět své analýzy zvolila obrazy těla a tělesnosti v socialistickém realismu. Vychází přitom především z poezie, prózy a dobového tisku v letech 1945-1956 a v období tzv. normalizace v Československu. Jednotlivé podoby těla představuje pomocí systému binárních opozic (tělo individuální – kolektivní, veřejné – neveřejné, funkční – dysfunkční, mužské – ženské, krásné – ošklivé etc.), na jejichž základě se pokouší vyložit, jakým způsobem se přirozená symbolika těla stala nástrojem re-representujícím určitý hodnotový systém. Práce popisuje způsob vyrovnávání socialistického realismu s individualizovaným a fragmentárním tělem jako dědictvím naturalismu, avantgardy a surrealismu skrze přetvoření jedinečného těla do typizovaných podob (obrazy nepřítelů, ženy, muže, vůdce). Tyto emblematické redukce byly v mnohých případech přebírány z populární literatury, kterou socialismus sice odmítal, ale která garantovala čtenářskou přitažlivost a srozumitelnost širokým vrstvám. Vrcholnou podobou těla pak tvořilo inscenování kolektivního těla skrze spartakiádní cvičení, které spoluvytvářelo mýtus národní jednoty, disciplinovanosti a připravenosti budovat *nový svět*.